

GORENJEJEC

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer. — Stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za druge države stane K 5-60. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje za petit-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat primeren popust.

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Naša pota.

(Članek izven uredništva.)

Dospeli smo zopet enkrat v dobo reorganizacij javnega, kakor zasebnega življenja. V ozračju našega naroda se je pojavilo prenasajenje s starim in neodoljivo hrepenenje po nečem novem. Oblike so se zaokrožile, izginila je iz njih avtoriteta in postale so prozorne. Zato pa je potrebno, da se ozremo tudi mi zopet enkrat na svoj pot, nazaj in naprej. Kaj sicer nas navaja k temu, nego ono hrepenenje, da bi bil obstoj našega naroda ne le zagotovljen, ampak da bi se dvignili do samostojnosti? Kje stoji pisano, da mal narod nima obstanka, in kje, da bi mal narod ne mogel biti v gotovih ozirih celo kajipot večjim narodom? Gre se le za to, kako smer si je nadel tak narod in pred vsem, koliko so vredni njegovi posamezniki. Maso našega naroda tvori kmet in kmetški delavec. Z zadovoljstvom lahko trdimo, da stoji naš kmet v duševnem oziru višje od nemškega ali marsikaterega družega naroda in z gotovostjo računamo, da se bode vsled tega toliko preje otresele sedanje nesamostojnosti . . . Ni nepotrebno, da to omenimo! Kajti sodeč našega, osobito kranjskega kmeta po činih, do katerih so ga že tuintam dovedli njegovi vsiljeni klerikalni samozvanci, morali bi priti do sodbe, da imamo pred seboj tolpo najnerazsodnejših napoljudi. Pa prav zato, ker

poznamo prav dobro našega kmeta, ker vemo, da je bil dosedaj od svojih lažnjivih voditeljev, ki so zlorabljali njegova verska čustva — povdarjajoč vedno svoje menda strogo versko stališče — kruto varan in zapeljevan; da pa je njegovo jedro še zdravo in vsebuje marsikatero plemenito klico, zaradi tega še nismo obupali nad njegovo bodočnostjo. To nam daje upanje, zato čutimo v sebi podvojen pogum.

Ne zavračamo naših voditeljev, vsaj vemo, da je bilo njih delo zaslužno. Vendar pa očigledno železnemu zakonu narave, po katerem se vse stari izpopolnujejo, vsled česar nastajajo nove vrzeli in vidiki, da nas čaka še ogromno delo, smatramo za potrebno, da se poživijo stara debla s svežimi in čilimi mladikami.

Vse naše sedanje družabno življenje temelji na sila trhljem principu. Posameznik zamore biti le tedaj velik, ako je množina majhna in nasprotno in ta sistem je pri nas v veljavi pri kmetu in gospodu. Tako gospodstvo je v resnici suženjstvo in velikost prvega je smešna odvisnost od nizkosti zaostalih. Tako pristransko demokracijo izvaja naša klerikalna stranka in ravno s tem kaže svojo goljufivost. Pa vsaj pravega demokratizma niti zmožna ni. Ako hoče ona živeti, mora biti njeno ljudstvo duševno ubogo in nesamostojno. Poleg tega pa jo veže tudi Rim, da narodnosti niti ne pozna. — Splošna naša politika je obračala pozornost predvsem

kapitalu. To je bilo za naše razmere celo neobhodno potrebno, da so se okrepila mesta. Danes pa nastopajo ljudske mase in njih glas pregluševa vsa druga vprašanja. Treba je tedaj razširiti naš delokrog.

Stara resnica se glasi, da je posnemanje samomor, nasprotno pa, da je le samostojnost pravi vir življenja. V tem se kaže vsa naša onemoglost. Vse, kar imamo, je bore malo naše. Ako nismo skilili na Nemce, smo jemali pri Italijanu, ako nam to ni bilo po godu, smo sli zopet drugam na posodo. Iz tujih razvalin smo si hoteli zidati svoje gradove. Dokler nam ne preide v meso in kri zavest, da je vse, kar je tuje, za nas absolutno nerabno, ni misliti na uspeh. Narod, ki ne črpa iz sebe, nima življenja v sebi. Zaglobiti se nam je tedaj v sé, da si poiščemo svoja lastna pota, ki so nam prikladna, ne gledé na desno, ne na levo. Podlaga narodove samostojnosti pa je samostojnost posameznikov. Za obstoj in procvit je sposoben le oni narod, čigar posamezniki so duševno in gmotno čim bolj samostojni in neodvisni. V vsakem človeku je podan pogoj, da se povzdigne iz mrtvila do duševne samostojnosti, ki je prva in edina podlaga do narodove osamosvojitve, do napredka in prave religije. Kakor hitro pa pride človek toliko visoko, tedaj začuti tudi ono božansko vez, ki oklepa vse člane ene in tiste krvi in s tem je podan temelj pravi narodnosti in bratski ljubezni do svo-

PODLISTEK.

Malči.

To vam je bilo seme, da malo takih. Takrat je bila stara komaj petnajst let, a navihana, da je prekašala marsikatero petindvajsetletno dekle, poleg tega pa je bila tudi gorostasno zaljubljena.

Nosila je še kratka krilca, ali fine oble njenega telesa so se že vzdigale in krožile; tudi bluza se je že vzdignila na prsih in če se je slučajno odpel gumb in se je Malči slučajno sklonila, se je zalesketala gorka, nedotaknjena belota iznad globoko izrezane čipkaste srajce.

Po cesti je stopala nalahko, samozavestno in če se je uprl veter v njeno krilo, so se

prikazale prelepo ustvarjene noge. Obraz je obdajala neka nežna rdečica, ali ustnice so bile močno rdeče, vlažne, in skoro prepolne.

Kaj rada je hodila Malči zvečer na izprehod; pogledala je časih v temen kot, odkoder je slišala pritajeno šepetanje in poljubovanje, in kadar je prišel slučajno mimo zaljubljen par, je oprezno prisluševala.

Neki večer je opazovala čisto od blizu sosedovo Anico in tistega dolgega, suhega študenta s kozjo brado, ko sta se poljubovala v nekem temnem kotu. Čisto od blizu ju je opazovala in natanko poslušala: šepetanje, šumenje, časih pritajen, kakor presekan smeh. Videla je, kako je študent Anico objel s tistimi dolgimi, nerodnimi rokami ter ji pritisnil gorak poljub; slišala je tudi natanko Aničen pritajen smeh, ko si je študent dal opraviti z roko pri njenih ledjih . . . Žile so ji bile v sencih tako glasno, da je slišala njih

enakomerno tiktakanje in da so jo motile v prisluškanju.

Tisti večer Malči ni mogla zaspati dolgo v noč. Videla je sosedovo Anico in dolgega študenta in slišala je Aničin pritajen smeh . . .

Torej Malči je bila zaljubljena. Vsak opoldne in vsak večer ga je pričakovala. Slonela je ob oknu in gledala na ulico, odkoder je imel priti in žalostna je bila, če ga ni bilo le en dan . . .

Prihajal je v hišo večkrat. Ime mu je bilo Franc in še ni bil dolgo v tem kraju.

Dolg fant je bil in slok; pod nosom je imel le malo dlačic. Oči njegove so bile sanjave in mirne in videti je bilo, kakor ne bi bil poljubil še nikoli ženske. Toda v njem in tudi v njegovih besedah je bilo kakor senca nekega drugega življenja, po katerem človek

jega bližnjega. Ne mislimo na ono perverzno enakost, ki se rodi v glavah nizko stoječih le vsled zavisti, ne proslavljamo s tem mlakuž in blata, pač pa propagiramo enakost, ki izvira iz višje stoječih do nižjih. Prava demokracija zahteva popolno individualnost posameznikov in obenem krepko bratstvo vseh do enega in enega do vseh. Med pravo demokracijo in pravo aristokracijo ni nikakega razločka in nasprotstva. Veliki Whitman oznanja nov ideal človeka, ki je toli aristokratičen, kakor demokratičen. On govori: Zahtevam, da so možje in žene v srečni prostosti, popolnega, zdravega telesa, prostega naziranja, brez malenkosti, polni samozavesti, vendar brez ošabnosti, polni dobrote, vendar brez slabosti. Tako življenje ne more drugam, nego kvišku, k svitlobi.

To so temelji, na katerih zamorejo vznikniti naše kreposti — duševne in gmotne sile. Posledica tega pa bo, da bo v javnem, kakor zasebnem življenju odločeval le značaj posameznika kot glavni element in ne le zunanja ali od države privilegirana obrazba, eleganca ali ono nizkotno javno mnenje. Le v ljubeznjivem bratstvu zamore vznikniti ona individualnost posameznikov, ki je železen pogoj do vsestranske samostojnosti in popolnosti.

Potreba je tedaj stremiti v prvi vrsti za tem, da pridemo čim najbližje onim, ki stoje najnižje. Tem ljudem je treba vliči v kri zavest, da so samostojni in prosti, vdahniti jim je potreba ono sveto upornost, ki je začetek vsakega uspeha. Oni nas morajo razumeti, nam zaupati, sicer ostanejo naše besede in naše dobro mnenje prazne sanjarije. — Ako stopimo med ljudstvo, ne stopimo s tem pod njega. Vrniti se je treba nazaj, odkoder smo prišli in stopiti iz osamljenih višin, da povzdignemo nizave. S tem okrepimo tudi sebe.

Veda in življenje pa nas učita, da rodi zlo — zlo, dobro — dobro. Z zaničljivimi besedami, s surovimi izrazi ter osebnostmi se ljudstvo le odvrča. Ako pa pišemo stvarno, toplo in lahko umevno, spokorimo celo svojega nasprotnika. To načelo naj velja vobče. S tem nikakor ne zagovarjamo svetopisemskega reka, da nastavi onemu, kdor te udari po levem, še desno lice. Slepá pokorščina in vdanost goljufivim zapovednikom je najsrამotnejši pe-

hrepni vedno . . . Prihajal je kar tako — mimogrede . . .

«Malči, ali me imaš kaj rada?»

«I, seveda!»

In sedla mu je na kolena in ga je gledala s tistimi njenimi koketnimi očmi . . . In če se je slučajno dotaknil njenih ledij, jo je streslo sladko in blago po vsem telesu in branila se je nekoliko. Toda pogledala ga je spet s tistimi njenimi ognjenimi očmi, da bi se dotaknil še enkrat njenega obraza in njenih ledij . . . Rada ga je imela . . .

Nekoč, na večer je bilo, je prišel zopet. Malči mu je sedela v naročju in on jo je objemal okoli vratu; tudi ona se ga je nalahko oklenila.

Tih somrak je bil v sobi in okna so bila zagrnjena.

«Malči, ali me imaš res rada?»

«I, seveda!»

čat človeštva, a izvrševanje svojih dolžnosti v službi resničnih interesov narodovih, je največje junaštvo! Vemo, da je klerikalizem rak-rana na narodovem životu, najzlobnejše hinavstvo, kar jih pozna zemlja, in naša najsvetejša dolžnost je, da to rano, če ne drugače, izžgemo. To pa ne gre z jezico, s surovimi besedami, z brezplodno polemiko, ampak z mirnim, prepričevalnim in ljubeznjivim razkrivanjem onih odnosajev, ki so po naših svobodni-selnih nazorih narodu v gotovo pogubo.

Ti naši cilji niso novi, ampak le prikrojeni potrebam časa. Zavedamo se, da so ti naši nazori občekoristni ter da je naš spas mogoč le na tem potu. Delo ne bo lahko, čaka nas še krutejši boj, nego doslej. Zato pa je potrebno, da se pritegne na krov zadnjega moža, da vsakdo žrtvuje svoje sile v rešitev naše rodne zemlje. D.

Deželnozbornska volilna reforma.

IV.

Vladni načrt predlaga kot najvažnejšo izpremembo dosedanjega volilnega reda uvedbo nove kurije s splošno volilno pravico za deset članov.

Volilni okraji za volitev poslancev občnega volilskega razreda so:

1. Deželno stolno mesto Ljubljana s selskimi občinami Dobrunje, Moste, Zgornja Šiška, Rudnik, Spodnja Šiška in Vič s 50.529 prebivalci; potem sodni okraji: 2. Ljubljana (brez deželnega stolnega mesta Ljubljana ter drugih pod 1. naštetih selskih občin) in Vrhnika s 45.846 prebivalci; 3. Brdo in Kamnik ter selske občine Cerklje, Šenčur, Voglje in Smednik v sodnijskem okraju Kranj s 48.564 prebivalci; 4. Kranj (brez pod 3. naštetih selskih občin) Tržič, Kranjska gora in Radovljica s 51.209 prebivalci; 5. Škofja Loka, Idrija in Logatec s 46.879 prebivalci; 6. Postojna, Ilirska Bistrica, Lož, Senožeče, Vipava in Cerknica s 58.831 prebivalci; 7. Litija, Radeče in Višnja gora s 45.004 prebivalci; 8. Krško, Kostanjevica, Mokronog in Trebnje s 54.464 prebivalci; 9. Kočevje, Velike Lašče, Ribnica in Žužemperk, potem selske občine Poljane in Črmošnice v sodnijskem okraju Novo mesto ter Planina

«Če me imaš rada v resnici, tedaj mi dovoli poljub.»

In predno je mogla ona izustiti besedo, je že dobila gorak poljub na rožni ustnici — in za tem še drugega in tretjega . . .

Ni se mu branila, smejala se je in smejale so se njene oči, polne živega ognja . . . Ah, ti gorki, sladki poljubi, ta nedolžna, brezmejna radost, ta otroška naivnost . . .!

*

No, Malči je sicer še zaljubljena, toda v tistega dolgega, slokega fanta, z malimi brčicami pod nosom, ne več. Nekoč ga je videla z neko drugo in od tistega časa je konec njuni ljubezni.

Res, otroška naivnost!

Moj Bog, koliko večnih zvestob se priseže in koliko se jih prelomi! Človek potrebuje dandanes izpremembe.

v sodnijskem okraju Črnomelj s 55.764 prebivalci; 10. Metlika, Novo mesto (brez selskih občin Poljane in Črmošnice) in Črnomelj (brez selske občine Planina) s 51.697 prebivalci.

Iz gornjega razkaza se razvidi, da se ni posebno natančno upoštevalo, kar je deželni predsednik označil v seji dne 2. aprila t. l., «da se je vlada dala voditi od načela, da se imajo ti okraji določiti čimbolj enaki po številu prebivalcev». Razločki med posameznimi okraji znašajo tudi do 12.000 prebivalcev in menda se ne motimo, če pravimo, da se je tako razdeljevalo namenoma, da bi se sklopili bolj oni okraji, ki so nemotena posest klerikalcev.

Najzanimivejši je tudi pri tej splošni kuriji kočevski okraj. Tu je vlada hotela ugoditi stari nemški želji, da tvori nekdanja vojvodina kočevska eno celoto. Zato se je poleg občin kočevskega političnega okraja (14.314 nemških prebivalcev) priklopil žužemberski okraj, kjer stanuje 823 Nemcev in — tri nemške občine novomeškega ter črnomeljskega sodnega okraja (Poljane Črmošnjice in Planina) z 2728 Nemci. Evo jih vse Kočevce! 17.865 jih je po zadnjem ljudskem štetju in ti zahtevajo enega državnega poslanca, in morda je tudi vlada skrivaj mnenja, da bo tudi za deželni zbor kdaj ta peščica v splošni kuriji imela svojega poslanca, ali imela vsaj odločilno besedo pri izbihi kandidatov. Sicer bi si ne mogli razlagati, zakaj je prevzel vladni načrt vsa nemška sela v isti volilni okraj. Radi gospodarskih koristi menda gotovo ne.

Voliti smejo v splošni volilni kuriji vsi, ki volijo že v prejšnjih kurijah — veleposestvo, mesta in trgi, kmetske občine — razven tega pa tudi vsi moški avstrijski državljani, ki so stari 24 let.

Že večkrat smo naglašali, da je naš političen boj odkrit, da smo tudi v politiki največji nasprotniki vsakega hinavstva. In le hinavstvo je to, kar ponujajo klerikalci kot očetje vladnega načrta za splošno kurijo. Že v zadnjem članku smo omenili, da nimamo nič proti temu, če se število poslancev iz kmetske kurije za nekaj mož pomnoži. Klerikalci nočejo odkrito na dan. Da bi mogli še dalje za nos voditi delavstvo, pravijo, da je splošna kurija zanje, v resnici pa vsak, kdor nima zaprtih oči, lahko vidi,

Deset let sokolskega življenja.

Ob desetletnici Sokola v Kranju.

Dalje.

1896 — 1906.

V začetku preporodne dobe v ljubljanskem Sokolu se je v Kranju zopet oživila misel ustanoviti sokolsko društvo, misel, katera začetkoma ni našla pri meščanih posebnih simpatij, pač pa nekoliko odpora, češ, da je v Kranju že itak dovolj društev. Smelo trdimo, da tudi ustanovniki tega društva niso imeli pred sabo trdno načrtanih ciljev, vsaj se je šele v Ljubljani začelo svitati, toda dobre volje storiti dobro jim nikakor ne smemo odrekati. Odrekati jim pa moramo sedaj — vsaj večini — pravo ljubezen do dela, kajti v času najširše delavnosti so se vsled «visoke starosti»

da bodo v tej kuriji voljeni le poslanci, ki jih kandidirajo klerikalci pod pretvezo, da so kmetijski prijatelji. Delavci v splošni kuriji ne dobe ne enega svojega zastopnika, zato ta splošna kurija nima za delavstvo najmanjšega pomena in naj bo to delavstvo na kmetih ali v mestih.

Če sem pošten mož, bom delal odkrito! Odkritosrčnost je tudi ona čednost, ki najbolj krasi Gorenjca. Kar mislim, to tudi povem vsakemu v obraz! Klerikalci so pa zadovoljni z načrtom, ki delavcem obeta na zunaj nebesa, v resnici jim pa kaže figo!

Vladni načrt dovoljuje 10 novih mandatov. Naj se ti razdele tako, da bo vsaka prevara kakega stanu izključena.

Naj se pomnoži deloma število poslancev v kmetijski kuriji, deloma naj se pa to število prepusti onim, ki sploh sedaj nimajo nobene volilne pravice, kar se more zgoditi edino s tem, če v splošni kuriji sme voliti le oni, ki v kaki drugi kuriji ne voli! To je po našem mnenju edino pravično!

Dopisi.

Iz Mavčič. Vsakemu je znano, da je letos kebrovo ali hroščevo leto, le naš župan je to prezrl (ali se pa ne mara zameriti svojemu modremu svetovalcu), akoravno je letos tega škodljivca toliko, da vse mrgoli. V naši občini, ko so tla za zaploditev hroščeve zalege zelo ugodna, povzročili so nam ogrci v prejšnjih letih ogromne škode pri poljedelstvu, tako da je bilo semintja več kot polovico poljskih pridelkov uničenih. Mnogo se je poznalo, ko se je predzadnja periodo pokončalo okoli 400 mernikov hroščev, da niso delali ogrci take škode, ko prej, a sedaj se je ta škodljivec zopet tako namnožil, da bomo v prihodnjih treh letih imeli ogromno škodo, ki se sme ceniti na tisočake. Kadar se naznani v kakem kraju klerikalni shod, imajo naši odborniki vsestransko mnogo opravila, da zbobnajo več kot mogoče ljudstva na shod; sedaj pa, ko mrgoli polno hroščev, kateri plod bode kmetovalcu v prihodnjih treh letih povzročil ogromno škodo, so pa popolnoma brezbrizni in tudi

umaknili izmed naših vrst ter tudi ne kažejo posebnega zanimanja za društvo. Hoteli niso napredovati s časom ter se učiti, bodisi to vsled trmoglavosti, domišljavosti ali pa nezmožnosti. Odpadli so; priznati pa moramo, da, ako bi oni korakali z nami, bi bil naš napredek mogočnejši.

Izmed ustanovnikov naj omenimo samo par onih, kateri so s svojo agitacijo pripomogli, da se je društvo ustanovilo. Bili so to: Avgust Drukar, Viktor Globočnik, Fran Omersa ml. in Ferko Sajovic. 14. dec. 1895. beremo v «Slov. Narodu» pod člankom «Gorenjskemu Sokolu v zibel» vse polno dobrih navodil nanovo se snujočemu društvu. «Dolgo smo čakali na Te, Sokol gorenjski! Izgubili smo že vse upanje, da zagledaš kdaj beli dan! Tem večje veselje je napolnilo naše srce, ko smo izvedeli radostno novico, da se je divna Gorenjska vendarle vzbudila iz večletnega spanja. — Zdaj pa na noge!» Tako kliče mladi Murnik najmlajšim bratom in videli bomo, kako so le-ti izpolnjevali svojo nalogo. — Dne 21. dec. 1895 ob 3. uri popoldne se je vršil v Peter Mayr-evi gostilni ustanovni občni zbor: «Otvoril

naš župan, kateri je zakonov vešč, še razglasi ne pusti, da bi se ta škodljivec uničeval. Mogoče pa čaka naš župan odsotnega našega župnika, ki je šel v bolnišnico zdraviti se, da pride nazaj in pošlje do njega odposlanstvo, da se napravi procesija, slično kakor so napravili v Ribnici procesijo, da je duhovnik naprej molil, rekoč: Reši nas Gospod tega škodljivca. Ljudstvo je pa odgovarjalo: Da b' krepal! Da b' krepal! Znano pa nam ni, če je ta pripovedka resnična ali ne in če je bila prošnja uslišana? Prepričanje pa mora zadobiti vsak, če pokonča škodljivca, da njemu isti ne dela več škode in tako bi morale delati vse občine, ki imajo ugodna tla za razmnoževanje hroščeve zalege in s tem odvrniti ogromno škodo občanom. Čočovemu Francetu, ki je deželni poslanec v tem volilnem okraju, pa svetujemo, da bi bilo umestno, ko bi predlagal v deželnem zboru, da bi se v vseh tistih občinah, ki imajo ugodna tla za razmnoževanje hroščeve zalege, vpeljal zaklad v pokončevanje hroščev, v katerega bi občine nekaj odstotkov prispevale in s to svoto bi se korenito zatrl ta škodljivec. Na ta način bi kmet imel sicer nekaj kron več stroškov, a to bi se njemu stotero povrnilo. Kaj nam pomaga zakon, ki sicer veleva, da se morajo zatirati hrošči in njegova zalega. Kmetovalec semintja nima časa in drugič vsa ta sedanja naredba o pokončevanju ne izda veliko; ko bi se v nasprotnem slučaju plačevali hrošči od občine, je pa po deželi veliko revnih ljudi, katerim bi bil to dobrodošli zaslužek, kmetu pa korist in konečno bi kmetovalec izdano svoto za pokončevanje hroščev, če bi mu čas pripuščal, še sam lahko nazaj dobil, ako bi jih šel sam nabirat.

Novice iz selške doline.

— Iz Železnikov. 6. t. m. je napravilo tukajšnje bralno društvo veselico s petjem in igro: Lumpacij Vagabund. Občinstva je bilo toliko, da niti vsi niso mogli v prostorno dvorano. Veselice se je udeležilo tudi 15 članov bralnega društva iz Dražgoš, ki so skupno prišli. Za prireditve igre, ki je za razmere na deželi zelo težka, a je vseeno izborno izpadla, si je pridobil največ zaslug g. M. Klopčič, ki je gonilna sila vsega bralnega društva v Železnikih. Pa tudi drugi igralci so se pošteno potrudili. Zatoraj čast jim in hvala za lep večer, ki so ga nam napravili v tem našem, na lepi zabavi tako revnem trgu.

je sestanek sklicevatelj gosp. Fran Omersa ml., pozdravil je doslece sokolskim «Na zdar». povedal je namen shoda ter omenil, da je že 48 kranjskih fantov in 6 zunanjih, tedaj 54 telovadcev oglasilo pristop k društvu, kakor hitro potrdi vlada pravila. Potem je sklicevatelj naprosil našega deželnega poslanca gosp. Viktorja Globočnika da naj prevzame predsedstvo. — Prečitala so se pravila, sestavil se je odsek desetih mož na čelu gosp. notar Globočnik ter se naložilo temu odseku, da predloži vladi pravila. Na to je govoril podstarosta ljubljanskega Sokola dr. Kušar o potrebi sokolskih društev, «da pa se smoter sokolstva more popolnoma doseči, treba je sokolskemu društvu prvič telovadbe, drugič telovadbe, tretjič telovadbe». Govorila sta še blagajnik ljubljanskega Sokola Skale in brat Murnik. — Imenitna je ustanovitev „Gorenjskega Sokola“ posebej imenitna pa, ker bode imel najstarejši slovenski „Sokol“ ob svoji strani močnega in delavnega sotrudnika. In čez deset let lahko rečemo, da se je vse to zgodilo, če tudi precej drugače, kakor so si to predstavljali takratni ustanovniki.

Dalje prih.

— Iz selške doline. V naši dolini razsaja med otroci neke vrste kašelj, ki je nalezljiv. V mnogih hišah bolehaajo otroci.

— Umrila je v Železnikih dne 8. maja bivša mlinarica Marija Tavčar, mati Marije Košmelj, soproge g. župano F. Košmelja, in Jerice Košmelj, soproge posestnika in medarja g. Jožefa Košmelja.

Tedenski politični pregled.

Državni zbor je sklican na dne 15. maja. Zadni čas so se vršila posvetovanja načelnikov državnozbornskih klubov z ministrskim predsednikom. Izmed drugih prvakov raznih strank je bil poklican k ministrskemu predsedniku tudi predsednik «Slovanske zveze», dr. Šušteršič, in dr. Ploj, ki zastopa zahteve koroških Slovencev. Nasproti baronu Schweglu se je ministrski predsednik izrazil, da izvede pod vsakršnimi pogoji splošno in enako volilno pravico. Rekel je, da je iz prepričanja pristaš splošne volilne pravice. Glede parlamentarizacije najbrž ne bo ukrenil ničesar, dokler ne bo zagotovljena volilna reforma. — Tudi dr. Ferjančič je bil povabljen. O njegovi avdienci med «novičarjem».

Pri volitvah v hrvaški sabor dne 3., 4. in 5. majnika je zmagala hrvaška opozicija na celi črti. Sedaj šteje 54 poslancev, za 20 več od bivše vladne «narodne» stranke. Združena hrvaška in srbska koalicija šteje 32, čista stranka piava 18, izven strank 4 in narodna 34 poslancev. Sabor je bil otvorjen minuli četrtek.

Ogrske volitve so končane. Kakor smo že poročali, si je priborila koalicija večino. Od 413 poslancev odpade na njo 240, na ustavno stranko 74, na ljudsko stranko 30, na novo stranko 1, na socialiste 1, na Sakse 12, na Srbe 4, na Rumune 14, na Slovake 8, na demokrate 3, na kmečko stranko 1, na izvenstrankarje 1. 13 ožjih in 5 novih volitev je treba. Košutova stranka pridobi 59, ustavna 33, ljudska 7, narodnosti 16 mandatov.

Rusija. Po uradnih poročilih je voljenih 324 poslancev v dumo. Od teh odpadejo po strankah: desnici 10, centru 58; od teh pripada stranki pravnega reda 1, trgovsko-obrtni 4, zveze 30. oktobra 20, progresistov 39, estniško-ruski progresni stranki 3, konservativno-estniški 1. Levica šteje 198 poslancev. Od teh ima kons.-dem. stranka 168, stranka demokratskih reform 2, kat.-konstitucionalna stranka 4, litavska demokratska stranka 3, zveza delavcev 1, soc. dem. 1, kmečka zveza 1. Izven strank stoji 48 poslancev. — Kmetov je voljenih doslej 152. Po narodnostih: Rusov 275, Poljakov 23, Nemec 1, Tatarov 8, Židov 5 itd.

Krvave rabuke med socialnimi demokrati in med policijo so bile zadnje nedelje v Lvovu pred Mickiewitzevim spomenikom. Soc. dem. Daszynski je imel govor, v katerem je rekel: Če ne velja volja Habsburžbanov, volja vlade in ljudstva toliko, kakor volja Dzedu-szickega in Abrahamowicsa, potem socialisti ne bodo več respektirali zakonov, nego s silo in z očitno revolucijo začeli delati za splošno in enako volilno pravico. Ker je policija demonstrantom konfiscirala rdečo zastavo, je prišlo do velikega izgrede. Mnogo oseb je bilo ranjenih, tako delavcev kakor redarjev. Daszynski je imel kasneje še drug govor, v

katerem je naravnost pozival delavce na revolucijo z revolverji in z bombami.

Volitve v francosko zbornico so se vršile minolo nedeljo. Po dosedanjih poročilih posnemamo, da je republikansko-svobodni selni blok sijajno zmagal ter si pridobil 35, izgubil pa 11 mandatov. Ker bo tudi pri ožjih volitvah se dosegel precej uspehov, bo v bodoči francoski zbornici protinazadnjaška večina še večja kakor v bivši.

Drobne politične vesti. Na Dunaju je zmagalo pri obč. volitvah poleg 14 krščanskih socialcev tudi 7 socialnih demokratov. — Ruska дума je bila slovesno otvorjena dne 10. t. m. v navzočnosti carja in vse carske rodbine. — Ruskim ministrom notranjih zadev je imenovan Sturypin, finančnim Korkovčev in nadprokurator sv. sinode je knez Šilinski-Šamator.

Loške novice.

— Goljutica. Dne 9. t. m. so gojenjevaški orožniki izročili sodišču 18letno Marijo Kenda iz Cirknega. Premetena goljutica je hodila po župniščih in pripovedovala, da bila usmiljena sestra v bolnišnici, kjer je stregla bolnikom, a sedaj, da je odšla iz bolnišnice. Sele 4. t. m. jo je ljubljanska policija po odgovoru poslala občini Cirkno, a že par dni za tem se je zopet klatila po Poljanski dolini, kjer se je v neki gostilni najedla in napila ter odšla, ne da bi plačala. Sedaj sedi v preiskovalnem zaporu pri škofjeloškem sodišču.

— Umrli je v Škofji Loki v petek zjutraj ob 4. uri g. Franc Kašman, posestnik in obč. odbornik. Svetila mu večna luč!

— V Škofji Loki se bode letos vršil občni zbor zveze gasilnih društev Kranjske, in sicer dne 29. julija t. l.

Novičar.

Imenovanja. Nadučiteljem v Kropi je imenovan g. Rafael Zupanc, g. Viktor Grčar pa učiteljem v Ribnici. — G. Ant. Grundner, c. kr. davkar v Radovljici, je imenovan višjim davkarjem.

Čast zavednim in neupogljivim kmetom! Ta teden so se vršile v veliki oasini Senčur pri Kranju občinske volitve, pri katerih so neodvisni kmetje prodrli v tretjem in drugem razredu z vsemi kandidati, v prvem pa je pri enakem številu glasov zreb odločil za dva neodvisna kmeta in dva klerikalca. V tem razredu sta bila izvoljena dva neodvisna in 1 nasprotni kandidat, Okorn. — Tudi v treh podobčinah so zmagali neodvisni kandidatje. Kaj se učimo iz teh volitev? V tem boju sta si stali nasproti dve stranki: neodvisni kmetje, ki hočejo sami sebi gospodariti in ne marajo hujskačev v občinskem odboru, in stranka dveh fajmoštrov, namreč šenčurskega Kukelja in velesojskega Brešarja, po domače klerikalna ali popovska stranka. Z neverjetno vztrajnostjo so se držali neodvisni kmetje. Zadnje nedeljo še so klerikalci sklicali na Visokem shod, ki je bil v prvi vrsti namenjen, da bi prepričal kmete, kako morajo voliti pri šenčurskih občinskih volitvah. Pa ni prav nič pomagalo. Kmetje se niso dali speljati na led. Zatorej čast jim!

Napredna slovenska poslanca, gg. dr. Andrej Ferjančič in Ivan Plantan, sta bila dne 9. majnika v avdijenci pri ministrskem predsedniku. Poslanec dr. Ferjančič se je izrekel glede volilne reforme za princip

splošne in enake volilne pravice, zahteval pa, da se Gautschev načrt pravično in pošteno preuredi v tem smislu, da se odpravi koroskim in štajerskim Slovencem storjena krivica in da dobe kranjska mesta in trgi še dva mandata. Govoril je tudi o načrtu volilne reforme za kranjski deželni zbor, pojasnil njega pristranost in preciziral zahteve narodno-napredne stranke.

Občinski odbor kranjski ima prihodnji ponedeljek svojo sejo.

Zavedna občina je tudi Krtina. Občinski odbor je sklenil kolekovati vse svoje uradne dopise z narodnim kolekom.

Odlikovanje kranjskih gasilcev. Dne 6. t. m. je imelo lukajšnje prostovoljno gasilno društvo običajno mašo sv. Florjana v župni cerkvi. Po maši se je pa vršila razdelitev častnih kolanj za 25 letno službovanje. Ob 11. uri prikoraka društvo z meščansko godbo na čelu v župno cerkev, po maši pa se razpostavi pred mestno hišo, ki je bila z zastavami okrašena, in kjer se je zbrala precejšnja množica občinstva. Navzoči odlikovanci stopijo pred fronto ognjegasev. Okrajni glavar g. Alfonz Pirc v prisrčnih besedah razjasni pomen tega slavlja, po končanem govoru pa pripne vsakemu odlikovancu posebej kolanjo. Potem povzame besedo župan kranjski, g. ces. svetnik Šavnik, ki tudi v daljšem, do srca segajočem govoru slavi zasluge posameznih odlikovancev in vobče gasilnega društva ter konča svoj govor s trikratnim »Živio« na prezvetlega cosarja. — Godba zaigra cesarsko pesem in ko se še g. Karol Jäger inenom odlikovancev v primernem govoru zahvali g. okrajnemu glavarju, odkoraka društvo z godbo na čelu po mestu. S tem je bilo dopoldansko slavlje končano. — Popoldne korakalo je društvo z godbo v Stražišče, kjer se je vršila do večera zelo animirana prosta zabava na vrtu g. Bederika. Odlikovani so bili gg.: dr. Ed. Šavnik, Karel Jäger, Anton Depoli, Fran Eržen, Lovro Grahon, Karel Modrian, Alojzij Pečnik, Anton Roš in Anton Zupanc.

Gorenjski Sokol praznuje — kakor že naznanjeno — v nedeljo, dne 20. maja svojo desetletnico. V proslavo tega dne se vrši: 1. Ob 3. uri popoldne javna telovadba na glavnem trgu v Kranju. 2. Ob 7. uri slavnostni komerz v gostilniških prostorih brata Petra Mayrja. 3. Po komerzu koncert (petje, godba, ples). Iz prijaznosti sodeluje slavni čitalniški pevski zbor. Vstopnina 50 vin., preplačila se hvaležno sprejmo. K mnogobrojni udeležbi vabi Sokole in prijatelje sokolstva najljubneje odbor.

Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani 171. vodstvena seja se je vršila v sredo dne 2. majnika 1906 v družbinih prostorih v »Narodnem domu«. Navzočni: Tomo Zupan (prvomestnik), Aleksander Hudovernik (blagajnik), Luka Svetec (namestni prvomestnik), dr. Ivan Svetina, Ivan Šubie in dr. Pavel Turner. Svojo odsotnost je opravičil Anton Porekar. — Potem, ko je prvomestnik Tomo Zupan ob 3. uri pop. otvoril sejo z običajnim pozdravom, se je sklenilo, da se nabavijo popolnoma umetnostno izdelani družbini nabiralniki, ako se oglasi dovolj odjemalcev zanje. Posamezni komadi bodo stali krog 10 kron ter bodo odjemalcem v naprej vplačati družbin potrošek za nabiralnik, ki pa ne preneha biti družbina last. Sklenilo se je, da se bodo odslej objavljali v vsakoletnem družbinem vestniku pri imenih posameznih podružnic tudi oni zneski, koje bodo skupile za »narodni kolek«. Potem, ko se je se rešilo »kavino vprašanje« ter upolnemu podjetju koroskih Slovencev za njihov »Učiteljski dom« votiralo 200 kron in rešilo še nekaj drugih prošnja za podpore, je zaključil prvomestnik ob 7. uro sejo. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Šenčurski fajmošter bi najrajše spravil vse pečične samice v farovsko službo za tisto pičlo jelo i plačilo v delu za dve osebi, tako da se kesajo, ker so vstopile in že pred letom tišče iz službe, — ali pa druge pod svojo vplivno komando, da bi slednjič dedščina odletela v farovsko bisago; potem jim pa pokadi krsto, da je vsa zavita v oblak, dočim drugim daruje le varčne tanke dimčke. Sedaj si je ustvaril v Senčurju v neki krčmi novo trdnjavo, kjer kraljuje kot Adonis — četudi ima Mefistove oči — med belimi ovčicami. Pa g. svetnik, ta trdnjava sloni na razpočeni skali. Prav akademično zna ta svetnik na prižnici razpravljati o brezmadežnem spočetju, katero primerja s sinečimi solnčnimi žarki skoz motno steklo; to seveda ti svetniki najbolje razumejo, ker zmiraj le z Röntgenovimi žarki operirajo. Pustite Vi, farji, rufjanarije po deželi, pa se raje pečajte z žalostno sociologijo zlorabljenih Vasih farovskih sužnjev, pa jim zboljšajte trpko usodo. Vi mislite, da je samo Vam vse dovoljeno, na druge mečete blato, da v motnem ribarite. Ali ste kaj boljši kot drugi zemljani? Če bi se Vi pokazali zaslepljemu narodu v pravi luči, bi se mu studili, pa pride gotovo dan luči in osvete, potem Vam gorje, hinavci!

Sporod Stritarjeve slavnosti. V petek, dne 18. t. m. ob polšestih zvečer sprejem jubilarja na kolodvoru. V soboto, 19. t. m. dopoldne ob enajstih slavnostna seja mestnega občinskega sveta ljubljanskega. Zvečer ob poldevetih bakljada, pri kateri sodeluje »Društvena godba« in slavno »Reševalno in gasilno društvo«. Ob devetih zvečer podoknica pred hišo banke »Slavije«, kjer bo slavljenec bival kot gost gosp. župana Ivana Hribarja. Podoknico poje slavni pevski zbor »Glasbene Matice«. V nedeljo, dne 20. t. m. ob enajstih dopoldne v dvorani »Mestnega doma« slavnostna akademija: a) Pozdrav predsednikov, b) »Oblaček«, besede Stritarjeve, poje slavno delavsko pevsko društvo »Slavec«; c) Slavnostni govor, govori g. profesor dr. Josip Tominešek; d) »Slovanska pesem«, besede Stritarjeve, poje sl. delavsko društvo »Slavec«; d) zaključna beseda predsednikova. Ob eni popoldne banket v veliki dvorani »Narodnega doma«. Banket brez pijače stane 4 K. Pričakovati je, da se slovensko občinstvo v čim največjem številu udeleži tako slavnostne akademije, kakor banketa, zlasti pa je želeli, da bi bila čim najčastneje zastopana vsa narodna društva, da s tem pokažejo svoje simpatije in svojo zahvalnost zaslužnemu slovenskemu pisatelju in pesniku on njegovi sedemdesetletnici. Prijave za banket sprejema tajnik »Društva slovenskih književnikov in časnikarjev« R. Pustoslemšek v Ljubljani najkasneje do petka 18. t. m. Da se izogne eventualnim neprilikom, bi bilo želeli, da bi vsakdo dotični znesek za banket takoj položil pri odboru, s čimer bi se mu prihranila marsikatera sitnost. Pripominjamo, da se niso in ne bodo razposiljala nobena posebna vabila. Na slavnost je povabljen in dobrodošel vsak rodoljuben Slovenec in vsaka zavedna Slovenka! Odbor ni razposiljal vabil, ker je prepričan, da bo itak vsakdo smatral za svojo narodno dolžnost, da se udeleži slavnosti na čast možu, ki si je stekel za slovenski narod toliko nevenljivih in neprecenljivih zaslug, kakor malokdo drugi!

Plesni venček se priredi v nedeljo, dne 13. maja 1906 v gostilni pri Boštjanu na Jamniku. Vstopnina prosta. Svira domača godba. Začetek ob 2. uri popoldne.

K železniški nesreči na Dovjem se piše: V notici o železniški nesreči na Dovjem je bilo rečeno, da se je osobje rešilo na ta način, »da je videč nevarnost pravočasno poskakalo s strojev«. To je netočno povedano. S stroja sta skočila pač strojevodja Šušteršič in Jenko na vlaku, ki je stal na postaji na Dovjem, dočim sta strojevodja Kame in kurjač Štefancič na vlaku, ki se je pripeljal iz Kranjske gore, zapustila stroj sele, ko sta vlaka že trčila drug ob drugega.

Dražja pošta. Iz trgovinskega ministrstva se potrjuje vest, da se poštna pristojbina za pisma v Avstriji podraži od 10 do 12 vin., kar bo državi dalo 8 milijonov kron več dohodkov na leto ter se bo ta večji dohodek porabil za zboljšanje položaja poštних uslužbencev.

„Zveza slovenskih pevskih društev“ v Ljubljani ima jutri dopoldne ob 9. uri svoj redni občni zbor. Zborovanje se vrši v učnih prostorih «Glasbene Matice» z običajnim dnevnim sporedom. Danes ob 8. uri pa priredila pevska zbor «Glasbene Matice» v Narodnem domu velik koncert. Vse pevske skladbe, ki so skoro izključno novi slovenski mešani in moški zbori, se izvajajo v koncertu «Glasb. Matice» prvokrat. Poleg tega sodeluje g. K. Jeraj, c. kr. dvorni glasbenik (gosli) in pa g. J. Proháčka kot pianist (klavir). Pogled na ta zanimivi spored in pa dejstvo, da se vrši koncert na čast odposlancem v «Zvezi» stoječih pevskih društev, spričuje, da bo ta v vsakem oziru gotovo eden najlepših «Matičinih» koncertov.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani oddala je zopet tvrdka Ivan Perdan v Ljubljani kot založnica družbinih vžigalic znaten prispevek 1000 K. To je že drugi tisočak v tem solarnem letu. Zavedni Slovenci, rabite edinole vžigalice v prid družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani! Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

* * *

Pomanjkanje žensk v Ameriki. Neki londonski list razpravlja o veliki nepriliki, ki kmalo zadene Ameriko s tem, da bo primanjkovalo žensk. V Ameriki se rodi čim dalje manj žensk, tako da sami Amerikanci jemljejo za žene evropejske naseljenke. Amerikanci pa imajo raje Evropejke radi tega, ker so dražestnejše in pridneje. Ali še neko drugo dejstvo je krivo, da primanjkuje žensk v Ameriki. Naseljenci so namreč skoraj sami možki in to večinoma neoženjeni. Vsak teden pride v Ameriko nekoliko stotin neoženjenih ljudi, a le malo žen in deklet.

Dvonađstropna hiša ukradena. Sredi mesta Halle je stala dvonađstropna hiša, ki jo je podedeloval nek Berolinčan, ki se dolgo časa ni brigal zanjo. Ko pa si je prišel nedavno hišo ogledat, ni bilo o njej niti opeke. Neka sleparska družba je mestni oblasti naznanila, da hišo podere ter je dobila zato tudi dovoljenje.

Maščevanje nad ženskami. V Velikem Varadinu je bil velik strah za ženske neki Aleksander Nagy. Ta jih je namreč škropil po obleki s črnolom in raznimi barvami. Ko so ga prijeli, je rekel, da mora to delati, ker mu veleva to notranji glas. Pred letom ga je pustila nevesta in takoj je pričel z maščevanjem. Dali so ga na opazovalnico za umobolne.

Gospodarstvo.

Tedenski sejem v Kranju dne 7. t. m. Prignalo se je 119 glave goveje živine, 5 telet, 80 prašičev, — kozo, — ovco, — buš. 50 kg pšenice K 8.—, prosa K 6.—, rž, K 7.—, ovska K 8.25, ajde K 6.—, fižol, ribničan K —.—, koks K —.—, krompir 1.80.

Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu aprilu 1906 je 362 strank vložilo 99.938 K 13 vin., 399 strank dvignilo 79.487 K 07 vin., 12 strankam se je izplačalo posojil 30.300 K — vin. Stanje hranilnih vlog 4.005.119 K 96 vin. Stanje posojil 2.274.295 K 51 vin. Denarni promet 282.644 K 70 vin.

Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu aprilu 1906 je 245 strank vložilo 92.106 K 23 vin., 186 strank vzdignilo 48.526 K 97 vin., 31 strankam se je izplačalo posojil 28.600 K — vin., denarni promet 640.844 K — vin.

Mestna hranilnica v Kamniku. V mesecu aprilu 1906 je 134 strank vložilo 40.756 K 54 vin., 155 strank dvignilo 40.823 K 67 vin., 7 strankam izplačalo se je hipoteknih posojil 9.800 K — vin. Stanje hranilnih

vlog 1.435.671 K 53 vin. Stanje hipoteknih posojil 1.054.455 K 40 vin. Denarni promet 154.665 K — vin.

Gospodarstveni račun občine Bled za leto 1905 izkazuje resničnih prejem 23.578 K 90 h, resničnih izdatkov 23.106 K 89 h. Skupni promet je znašal 69.118 K 15 h. V blagajni 31. decembra 1905 je 496 K 41 h, čistega imetja pa 25.792 K 56 h.

Hiša v Kranju

št. 64

se prostovoljno proda za 10.000 kron.

Več se zve pri **Marijani Zima**, posestnici 82—1 istotam.

Mesečna soba

lepo opremljena, svetla, zračna in s posebnim vhodom, na glavnem trgu, se takoj, na zahtevo tudi s hrano, **odda.**

Več se izve v trgovini g. **J. Kušlana** v Kranju. 81—1

Aleksander Ambrožič

urar in trgovec na Bledu

priporoča veliko zalogo pravih švicarskih žepnih ur različnih znamk

dalje vsakovrstnih stenskih in budilnih ur, verižic, prstanov, uhanov i. t. d., 79—2 vse po najnižjih cenah.

Skrb vsake gospodinje je posvečena družinski blaginji!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

Je po Kathreinerjevem načinu svojega praljavanja okusna, zdrava, v prospeh in počeni, ima torej neprecenljivo prednost za vsako gospodinjstvo!

Pooharjajte pri nakupovanju izraženo ime Kathreiner in zahtevajte le izvorno zavoje s varstveno znamko žepnik Kneipp.

Kaj je **SEYDLIN?**

Priznana najboljša, po najnovejših izkušnjah higienije sestavljena in večkrat odlikovana kozmetična

ustna voda.

Dobiva se pri gg. I. Krašovcu, A. Trevnu ter gospej Jerici Morič.

Izdelaovalec: O. Seydl, Ljubljana, Špiitalske ulice 7. 76—29

Pivovarna G. Auer-jevih dedičev v Ljubljani

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izborno **marčno in na bavarski način varjeno pivo**

v prid družbi sv. Cirila in Metoda

75—23

Šenčurske občinske volitve.

Danes ob sklepu lista smo prejeli še naslednje podatke o občinskih volitvah v Šenčurju:

V treh podobčinah so izvoljeni neodvisni kmetje, in sicer v Velesovem g. Sajovic star., ki je dobil 85 glasov proti enemu najdivjejših in fanatičnih kranjskih popov, Brešarju. Brešar je dobil celih 18 glasov. Podobčina Olševček je poslala odposlanstvo štirih mož, ki so volili neodvisnega kmeta g. Jakoba Kozelja, po domače Krlhja; nasprotniki tukaj niso upali postaviti kandidata. Tudi podobčina Visoko je volila z veliko večino neodvisnega kmeta g. M. Roglja. — V podobčini Šenčur je bil brez boja izvoljen g. Blagne (nasprotni kandidat). — V tretjem razredu je volilo 172 volilcev; od teh jih je 141 volilo neodvisne kandidate, borih 31 pa klerikalne; v drugem razredu so dobili neodvisni kmetje 42, nasprotniki le 11 glasov.

Najbolj zanimiva in obenem najvažnejša je bila volitev v prvem razredu. Tu je stalo enako število volilcev na obeh straneh. Z večino glasov sta bila izvoljena 2 neodvisna kandidata in 1 nasprotni (tega je volil župan Barle), 4 pa so imeli enako število glasov. Ker izmed naprednih volilcev nista hotela priti na volišče nadučitelj g. Križnar in posestnik gospod Kuralt, in poleg teh tudi župan Barle ni hotel voliti s pooblastilom, ki ga je imel na razpolago, je moral odločiti žreb, in sicer za 2 neodvisna in 2 klerikalea.

Se najzanimivejše pri vsem tem pa je dejstvo, da so v prvem razredu kandidirali trije farji, namreč Brešar, Kukelj in nek penzioniran Zorman s Praprotnice. Noben izmed teh ni bil niti izvoljen, niti ni hotel žreb odločiti za koga izmed njih.

Novice iz medvodske in sorške okolice.

— Prvi čebelnjarij je imel na Gostečah Janez Jamnik-«Mihč». Dne 4. maja mu je rojil prvi in 5. maja drugi panj čebel. Pri sedanjem neugodnem vremenu je to že veliko, da je bil prvi roj 4. maja.

— Hroščovo leto je dalo letos jako mnogo hroščev. Na hrastih in češnjah je vse črno tega škodljivca. Potrebno bi bilo, da bi se razpisale nagrade za pokončevanje, drugače bode ta rujava «hudoba» vse listje po-

žria. Poleg tega bodo pa še samice znesle toliko jajec v zemljo, da bodo čez štiri leta pridri se v večjem številu iz zemlje. Zato, pokončujte rujavega hrošča!

— Drevesnica kmetijske podružnice je za letos že zasajena s 300 cepljenimi drevesci. Jeseni se bode ogradila in tako se bode naša podružnica ponašala z lepim vrtom.

— Tako napreduje naš kraj, vendar se dobe ljudje, ki nasprotujejo temu napredku. Seveda so to sami znanci, ki smo jih že v javnosti pokazali, da so le v škodo ljudstvu.

— Po shodih vpijejo: «Mi delamo za ljudstvo, pravice hočemo dati ljudstvu!» Pa to so same prazne besede. Dejanja hočejo vse kaj drugega. Koliko ljudi je že oskodoval Smovec, Zaba i. t. d. Pravico hočejo priboriti ljudstvu, tako vpijejo. Kakšno pravico hočejo, smo videli v preganjanju gospoda župnika Brceta. Ljudstvo, pošteno ljudstvo je zahtevalo njega za župnika, tisti pa, ki o pravicah in ljubezni govore, so ljudske pravice in ljudsko voljo poteptali v prah.

— Pomisli naj vsakdo, kaj delajo tisti ljudje, ki hočejo kmeta in delavca komandirati pri volitvah. Kaj koristnega so osnovali? Niti ene reči! In če kdo drugi osnuje kaj, pa se to izkušajo uničiti. Dosedaj se jim pač ni še posrečilo, nobene reči uničiti in če bodo pošteni ljudje vedno tako skupno delovali, kakor sedaj, potem se ni bati nobene nesreče.

— Kako n. pr. koristi Smovec ljudem? V Dragi je napravil neko žensko. «Muskulo», da je tožila Antona Svolsaka, t. j. Smovčevega brata. Tožila ga je za neko stvar, ki se je pred 27 leti zgodila, katere pa ni zakrivil Anton Svolsak. Smovec je proti bratu nahujskal žensko z namenom, škodovati bratu. Žensko je pripravil v stroške in tako se kaže Smovčeva «korist ljudstvu». Zopet je na Svetju napravil tožbo neki ženski, da je tožila brata. Kakor se vidi, je postal Smovec sedaj «babji advokat», ko so ga prekučili z županskega stolčka.

— Starmanovega Janeza je naznanil kaplanov birt Kafol v Sori, ker je Starmanov Janez pred 16 leti vjel nekega sulca. Stvar je seveda zastarela in Janez je bil oproščen, ker je škodo že poravnal. Zopet so pokazali s tem, da le škodo žele ljudem.

— Kaplan Brajc naj pouči svoje ljudi, da ni to krščansko, ko brat brata tožari in mu dela škodo.

— Kaplan Brajc zagovarja v «Smrdoljubu» Rožnikovo goljušjo. To je lepa lastnost katoliškega duhovnika! Kakor Rožnik sam pravi, mu je Brajc pred volitvami pravil, naj se nikar nič ne boji, ker kuha na pre-

povedan kotel. Rožnik bode že videl sedaj, kam pripelje človeka tak kaplan kakor je Brajc.

— Ljudi ima za norca kaplan Brajc. Na sv. Florjana dan je oznanil mašo ob 1/2 8. uri, maševal je pa ob 7. uri, da so ljudje zamudili mašo.

— Na Osolniku so namakali jagode v cerkvi, da so poten kuhali iz teh jagod žganje. Ali ve Brajc, kdo so bili? Njegovi volilci in prijatelji! Kakšni katoličani so to, da se jim cerkev ne zdi svet kraj? Seveda, ljudje se ravna po slabih duhovnikih, ki po cerkvah govore o samih posvetnih rečeh, o volitvah, o časopisih, o liberalcih i. t. d. Mislijo si, če sme duhovnik lagati v cerkvi, smem tudi jaz namočiti za žganje. Saj je oboje, laž in žganje ustvarjeno od hudica, potem gre skupaj.

— V večerajšnjem «Smrdoljubu» ni nobenih novic iz naše okolice. Zakaj? Zato, ker ni Brajca že ves teden domu in dela v Ljubljani izkušnjo za župnika. Zato ni imel časa. Kdor ni dosedaj verjel, da kaplan Brajc maže laži v «Smrdoljubu», mu je to dokaz, da ljudi obrekuje kaplan v «Smrdoljubu». Zato smo tudi za danes opustili nekaj novih stvari. Ako bode v prihodnji številki «Smrdoljuba» Brajc nadaljeval laži in obrekovanja, potem bode pa slišal take, da se bode grabil za ušesa.

Loterijska sredka dne 5. maja t. l.

Gradec: 80 9 83 59 73

48a 10—3

Prva zapoved!

Ohranjajte se

in imejte doma vedno Fellerjev lepo dišeči rastlinski esenčni fluid z znamko

Elsa-fluid,

ker isti pri protinastih in skrinastih bolečinah, trganju v udih, bodanju, krčih, bolečinah v rokah, nogah, glavi, robah, hrbtnu, živcih in mišicah, trganju v tedjih, izpahih, influenci, migreni hitro in sigurno vpliva ter odstrani slabosti, trudnost, vnetja, močen utrip srca, šumenje v ušesih, slabost oči, bolečine v prsni in čelnih, vroćinske prikazni i. t. d.

12 malih ali 6 dvojnih steklenic stane franko 5 kron, 24 malih ali 12 dvojnih steklenic K 8:60, 48 malih ali 24 dvojnih steklenic 16 K in se dobe pri izdelovalcu E. V. Fellerju, lekarnarju v Stubici, Elzin trg št. 202, Hrvatsko.

Priporočati je, obenem naročiti Fellerjeve odvajajoće rabarbarjeve kroglice z znamko «ELSAPILLEN», 6 školjic za 4 K: te vplivajo imenitno pri težkoćah v želodcu, slabem prebavljanju, slabostih, zaprtosti i. t. d. Pravega balzama je dobiti ne 1, ampak 2 tucata franko za 5 kron.

Vinski kis in tropinovec (vinsko žganje)
dama žgano, kakor tudi raznovrstna vina, po zelo ugodnih cenah na debelo priporočam
zaloga vina **Ivan Grajzer**
na Primorskem pri Kranju št. 41.

Linec o/D.

Ces. kralj. privil. tov. za kav. sur.
16. grud. 1880, št. 13120.

Cenjenim gospodinjam

priporočamo najtopleje

pravi : Franckov: primatek k kavi

kot najboljši kavni surogat,

izdelovan iz tozemskih surovin

v domaći tovarni

Henr. Francka sinov

v Zagrebu.

Variteus znamke

'North British and Merkantile'

Zavarovalna družba proti ognju.

Ustanovljena leta 1809.

Skupna zavarovalna varščina znaša nad 524 milijonov kron v zlatu.

Zavarovalna varščina zavarovalnine proti ognju znaša 201 milijon kron v zlatu.

Ta zavarovalna družba proti ognju je najbogatejša in najstarejša v Avstriji, je najvišje koncesionirana, je odgovorna avstrijski sodni oblasti in se kosa z vsako slično domačo zavarovalnico.

Zavaruje se lahko pod najugodnejšimi pogoji

škoda, povzročena po ognju in strelji

na poslopih, premakljivem blagu in vsakovrstni zalogi, zavarujejo se lahko travniški in poljski pridelki, dalje celo živina, ki je morda na paši od strele zadeta. Zavarovalščina je taka, da z ozirom na nizko ceno ne zaostaja za nobeno še tako solidno zavarovalnico.

Nastala škoda se hitro pregleda in takoj izplača.

Razna pojavnila daje in zavarovalne pogodbe sklepa v vsakem večjem okraju obstoječa agentura, pred vsem pa

generalna agentura v Gradcu, Radetzkyjeva ulica št. 6.

218-21

Najcenejša in največja domača
ekspozitna tvrdka.

Raspošiljanje švicarskih ur na
vse kraje sveta!

Urar in trgovec

H. Suttner v Kranju

priporoča svojo izborno zalogo najfinjših natančnih švicarskih ur, kakor najbolj slovečih znamk Šafhausen, Omega, Roskopf, Urania i. t. d.

Zlatnine in srebrnine, kakor nakraske, verižice, uhani, prstani, obeski i. t. d. najfinjšega izdelka po najnižjih cenah. — **Dokaz, da je moje blago zares fino in ceno, je to, da ga raspošiljam po celem svetu in imam odjemalce tudi urarje in zlatarje glavnih mest.**

Ravno je izšel najnovejši veliki cenik, kateri se pošlje zastonj in poštine prosto.

Moske ure, 2 tretjini naravne velikosti.

St. 504. Nikelnasta anker-remontoar-Roskopf, trpežno kolesje, gl. 245, enaka iz pravega srebra gl. 395, ista z dvojnatis tršim srebrnim močnim pokrovom gl. 650 in naprej.

St. 505. Prava srebrna cilindar-remontoar, trpežno kolesje in močni pokrovi, gl. 485, ista z dobrim ankerkolesjem gl. 595 in naprej.

114-44

Tapetnik in preprogar Drag. Puc

Ljubljana, Dunajska cesta 18

Izvršuje vsa tapetniška dela ter ima v zalogi tudi vse predmete te stroke lastnega izdelka. Vodja podružnične zaloge pohištva prve kranjske mizararske zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano.

Odlikovano z zlato svetinjo in častnim križcem v Parizu dne 28. februarja 1904. 72-81

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškove ulice št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko inženjersko podjetje.

Zično omrežje na stroj, ograje na miredvoru, obmejno omrežje, vešna vrata, balkoni, verande, stolpne kriše, štedilnike itd.

Specijaliteta: 78-43

valjični zastori (Rollbalken).

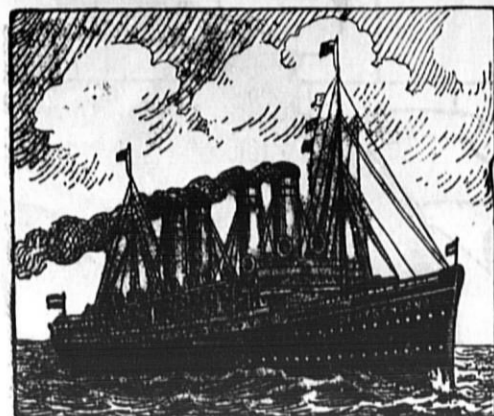
Večkrat premirano!

Glinaste peči

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in ceno priporoča 93-44

Avgust Drelse

prva in največja tovarna
peči in glinastih izdelkov
v Ljubljani.

Izvrstna prilika potovanja v

Ameriko je danes čez

Hamburg

z najnovejšima parobrodoma, s katerima je sigurnost vožnje najpopolnejša ter zibanje parobroda skoraj popolnoma preprečeno. Še več povedo številke obsežnosti novih parnikov, katera se imenujeta:

prvi: **Amerika** 690 čevljev dolg, 74 širok, 53 glob., nosi 22.250 ton,

drugi: **Kaiserin Augusta Viktoria** nosi 25.000 ton, ter vsaki še enkrat večji

kakor danes veliki parniki, ki obsegajo samo po 8.—12.000 ton. — Vožnja preko oceana traja samo 7 dni. Potniki odhajajo v ponedeljek, torek in četrtek vsakega tedna iz Ljubljane. — Na željo pošilja natančni pouk brezplačno zaslopnik Hamburg-Amerika Linie

Fr. Seunig, Ljubljana, Kolodvorske ulice št. 28.

MEMBRE DE JURY HORS CONCOURS

Zobo- tehnični atelje Oton Seydl

pri g. dr. E. Globočniku
v Kranju

Zobovja, tudi ne da bi se odstranile korenine, z ali brez nebne plošče, iz kavčuka kakor tudi zlata, dalje vrvnalnice in obturatorji se izvršujejo po najnovejših metodah. 79-50

Plombe v zlatu, porcelanu, amalgamu in cementu kakor tudi vse zobozdravniške operacije izvršuje tu specijalist.

Odprto vsako nedeljo od 8. do 6. ure.

Sprejme se takoj
Krojaški vajenec

v krojaškem salonu Ivana Magdiča v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 10, na-
58-3 sproti hotela „Union“.

Hiša št. 103 v Kranju

74-2 se da v najem.
Istotam je prostorna mesnica in hlev.
Več pove J. Dolinar na Primskovem.

Kupujem in prodajam vsakovrstno starino. Ve-
zem knjige cenejše kot vsak drugi. Ko-
lesa prodajam stara in nova; stara tudi
kupujem, potem imam tudi vse, kar se potre-
buje h kolesom in sprejemam tudi popravila.

77-2 Pavel Bizjak, Kranj št. 102.

Ljubljana (Kolizej) **R. LANG** na Marije Terezije cesti

Zalagatelj društva c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vaših cenah. Ogledala, slike v vaših volikostih.

Popolna oprava za vile. Špecialiteta: Gostilniški stoli.

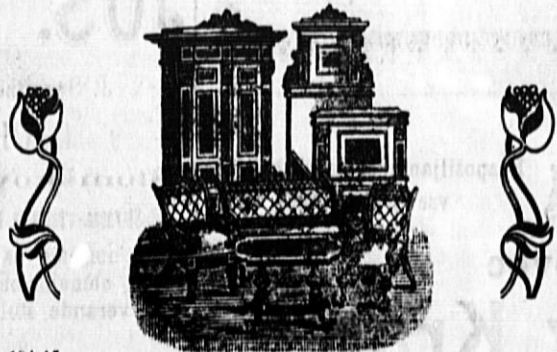
Modrool iz židna-tega omrežja, afričanske trave ali žimo, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 gl. naprej. Divan z okraski.

Špecialiteta v ne-vestininih balah. Veliki prostori, pri-tilčno in v I. nad-stropju.

Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Za sobo: postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, obe-šalniki, miza, sten-sko ogledalo.

184-45

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

Čudovito poceni za hotela, vile in za letovišča 52 gl.

Vizitnice in kuverte po najnižjih cenah.
Jv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju.

Najboljša vseh znamk

je **„CERES“**

223-10

(iz kokos-orehov)

jedilna mast.

Najboljša uporaba pri peki, praženju in kuhi.

Izdelovalnica redilnih sredstev „Ceres“, Aussig.

Izdelovanje se vrši s kemičnim preiskovanjem od vis. c. kr. ministrstva za notranje stvari odobrenega preiskovalnega zavoda za redilna in jedilna sredstva na Dunaju IX., Spitalgasse 31.

Kupovalci te „Ceres“-masti so naprošeni, da pošljajo v preiskavo temu zavodu brezplačno blago, in sicer v originalnih zavojih.

